

3. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України № 1861-VI від 10.02.2010 р. (Редакція від 13.12.2012) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1861-17/print1356103918036950>.
4. Абишева А. К. О понятии «ценность» [Текст] / А. К. Абишева // Вопросы философии. — 2002. — № 3. — С. 139 – 146.
5. Алексеева Т. А. Современные политические теории [Текст] / Т. А. Алексеева. — М. : Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2000. — 344 с.
6. Василевська Т. Кодекси поведінки депутатів як інструменти підтримки депутатської етики [Електронний ресурс] / Т. Василевська. — Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej18/PDF/03.pdf>.
7. Етика депутатської діяльності та інститут дисциплінарної відповідальності народних депутатів України: напрями удосконалення. Аналітична записка [Електронний ресурс] / О. В. Токар-Остапенко / Національний інститут стратегічних досліджень. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1036/>.
8. Ковриженко Д. Запобігання конфлікту інтересів та корупції в депутатській діяльності: досвід країн ЄС та пропозиції для України [Електронний ресурс] / Лабораторія законодавчих ініціатив / Д. Ковриженко. — Режим доступу: http://lib.sowa.com.ua/bibliomist/PDG/Conflict_of_interests_2011.pdf.
9. Малахов В. А. Етика [Текст] : Курс лекцій : навчальний посібник. — 6-те видання / В. А. Малахов. — К. : Либідь, 2006. — 384 с.
10. Мельниченко В. І. Політична відповідальність влади в демократичній державі : необхідність, сутність, механізм забезпечення [Текст] / В. І. Мельниченко // Український соціум. — 2003. — № 1 (2). — С. 96 – 104.

Остапенко М. А. *Ответственность субъектов политики как основа формирования культуры политического плюрализма*

В статье рассматривается культура политического плюрализма как совокупность политических и моральных норм и традиций, которые регулируют поведение и отношения субъектов политики в процессе их деятельности. Уделяется внимание феномену ответственности, политической ответственности в качестве основы для формирования культуры политического плюрализма.

Ключевые слова: политический плюрализм, культура политического плюрализма, политическая ответственность, этика политического поведения.

Ostapenko M. *Responsibility of Subjects of Policy as Basis of Forming of Culture of Political Pluralism*

The culture of political pluralism as complex of political and moral norms and traditions which regulate a behaviour and relations of subjects of policy in the process of their activity are examined in the article. Attention is payed to the phenomenon of responsibility, political responsibility as basis for forming of culture of political pluralism.

Keywords: political pluralism, culture of political pluralism, political responsibility, ethics of political behaviour.

УДК: 329.4:94(489) – 054.57

Волощук Ю. І.

ДЕМОКРАТИЧНІСЬ ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП РОБОТИ З'ЇЗДІВ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

У статті розкрито роботу Союзу українців Румунії як демократичної громадської організації у відстоюванні соціально-політичних права української національної меншини. Акцентовано увагу на вагому роботу організації у суспільно-політичній, культурній, видавничій, релігійній та інших сферах, які відіграють важливу роль у згуртуванні та

збереженні культурних традицій меншини. Проаналізовано демократичність роботи з'їздів – найвищого органу управління організацією – в аналізі культурно-освітнього становища меншини та прийнятті перспективних рішень, що забезпечують наступність програмних дій та єдність поколінь у боротьбі за збереження національної ідентичності українців Румунії.

Ключові слова: Союз українців Румунії, Україна, демократичність, українська національна меншина, національна ідентичність.

Актуальність статті полягає в тому, що в ній розкрито практичні прояви демократичності в роботі Союзу українців Румунії, який утворився у переломний суспільно-політичний період в житті української національної меншини Румунії в послідовному демократичному намаганні відновити і розвинути права своєї національної меншини на збереження власної ідентичності та роль єдності поколінь в реалізації статутних завдань організації.

Метою статті є розкриття ролі громадської організації Союзу українців Румунії в згуртуванні української національної меншини у боротьбі за свої національні права, дотримуючись принципів демократичності.

Важливим елементом у суспільно-політичному згуртуванні українців Румунії є їх громадська організація – Союз українців Румунії (СУР).

Пройшовши не легкий чверть столітній шлях напруженої роботи по об'єднанню українців Румунії для відстоювання своїх прав, збереження і розвитку національної ідентичності, СУР у XXI столітті не тільки не припиняє своєї діяльності, а й активізує її, враховуючи зміну поколінь, відносно нових викликів часу. Розкрити сьогоднішню особливість діяльності СУРу зможемо, констатувавши проблематику його руху вперед через призму історії створення і рішень його з'їздів.

Союз українців Румунії (29 грудня 1989 р.) утворений як неурядова, неконфесійна і неприбуткова організація, метою діяльності якої є захист прав осіб, що належать до української меншини, збереження прав та утвердження їх етнічної, мовної, культурної та релігійної ідентичності, відродження та формування національної свідомості, боротьба за об'єднання українців у Румунії, захист індивідуальних та колективних прав членів організації та зміцнення українсько-румунського співробітництва [11]. СУР зареєстровано у Суді Сектора 1 міста Бухареста на основі судового рішення № 262 від 14 лютого 1990 р. Згідно зі статті 59 Конституції Румунії Союз українців Румунії є організацією, яка не набирає на виборах достатньої кількості голосів для представлення в Парламенті, тому має право на одне депутатське місце.

СУР організований у осередки і крайові союзи. СУРОм керує Рада, яка обирається з'їздом СУРу. Українці, які бажають стати членами СУРу, вступають у місцеві осередки на підставі письмової заяви на адресу голови. Осередок – це постійно діюча основна ланка СУРу, в якій гуртуються щонайменше п'ять членів за місцем проживання. Осередок діє виключно на громадських засадах. Голова осередку керує діяльністю останнього та розпоряджається, за згодою членів, майновими ресурсами осередку. Найвищим керуючим органом є з'їзд СУРу, який скликається раз на чотири роки [11].

Організацією видаються періодичні видання: «Український вісник», «Вільне слово», «Сигієул українеан» (румунською мовою), літературно-культурний журнал українських письменників «Наш голос», журнал для українських дітей «Дзвоник». Крім часописів Союз видає твори українських письменників Румунії. Газети, журнали і книги, що виходять під егідою СУРу, – це найвагоміші результати його діяльності. Свідченням цього є і особливо схвальні відгуки про них в Україні та українській діаспорі [9, с. 3].

СУР проводить значну культурну діяльність. Помітними є відзначення ювілеїв населених пунктів, де компактно проживають українці, яким виповнюється 7-8 століть. Відтак підтверджується той факт, що українці Румунії – автохтонне населення, що вони є частиною великого народу, а не прийшли та осілись в Румунії вчора-позавчора, вже віками

живуть між її кордонами, що вони живуть у себе вдома, на своїй землі [12, с. 7]. Значущою віхою у відродженні пам'яті про видатних діячів української культури на теренах Румунії є відкриття пам'ятників, музеїв, меморіальних дощок.

Усі культурно-політичні заходи, які ініціює, організовує та бере безпосередню участь СУР, націлені на будівництво моста єднання з Україною. Якщо буде сильною економічно та політично Україна, то і допомога в освітньому, духовному та культурному розвитку української меншини Румунії буде більш динамічною, багатовекторною та ефективнішою.

У релігійному плані українці Румунії здебільшого об'єднані в Православний український вікаріат Румунської православної церкви, резиденція якого знаходиться в м. Сігету Мармаціей, а також у Генеральний вікаріат української греко-католицької церкви з центром у м. Сучава. СУР завжди вважав пріоритетом у своїй роботі – турботу про ріст духовності українців. Керівництво Союзу бачить основним джерелом такого росту у діяльності церков, тому щорічно виділяються немалі кошти на будівництво та ремонт церков.

Виконуючи свої статутні завдання, СУР «налагоджує зв'язки як з Україною, так і українцями всього світу, з різними культурними заповідниками та науковими вузами, церквами, школами, журналами та видавництвами, пропонує учням, щоб навчалися в Україні, у діаспорі». Першими кроками в цьому плані були: підписання протоколу (1990 р.) про співробітництво між товариством «Україна» і СУР та укладання першої Конвенції про співробітництво між Спілкою письменників Румунії і Спілкою письменників України, а також візит до Румунії парламентської делегації України на чолі з головою Верховної Ради України І. С. Плющем, яка відвідала Сучавську крайову організацію Союзу українців Румунії [3, с. 7].

Водночас двосторонні зв'язки України та українців Румунії досягають певних успіхів. СУР тісно співпрацює з Посольством України в Румунії та співпрацював з Генеральним консульством України в м. Сучава, яке, на жаль, припинило свою роботу у 2014 р. Посли України систематично відвідують місця постійного проживання українців, вивчають проблемні питання, на вирішення яких очікують етнічні українці. Представники Посольства беруть участь у проведенні всіх культурних заходів, пов'язаних із виявом національної свідомості українців.

Сьогодні крім членства у Товаристві «Україна-світ», СУР є членом Світового Конгресу Українців, Європейського Конгресу Українців, Української Всесвітньої Координаційної Ради. Плідно працює українство Румунії і з Міжнародною асоціацією українства (МАУ), перший конгрес якої відбувся в Києві (1989 р.), що став відтоді центром світової української думки.

27-28 квітня 1990 р. в Бухаресті відбувся перший з'їзд СУРу. Він був сприйнятий як «історична подія в житті української національної меншості». Це вперше в історії Румунії українці заявили на повний голос про свої права, свободи, прагнення, можуть вільно організовуватися і скеровувати сили на пробудження самосвідомості, духовне відродження. Головою Союзу було обрано інженера, письменника Степана Ткачука, який показав себе як здібний організатор. З'їзд ухвалив Статут СУРу і обрав керівні органи з-поміж делегатів уповноважених крайовими організаціями [10, с. 16].

Після з'їзду розпочалась робота щодо задоволення культурних потреб українського населення країни. Розпочато активну роботу з питань шкільництва, впровадження української мови у школах. Згідно розроблених планів планували відновити українські школи та дитячі садки у 119 населених пунктах Румунії, українські ліцеї у містах Сереті та Сучаві, український педагогічний ліцей (м. Сучава), кафедри української мови та літератури в Бухарестському університеті тощо.

СУР вирішив питання і про півгодинні щотижневі радіо- і телепередачі українською мовою, що дало можливість якнайшвидше інформувати українську меншину про діяльність Союзу. Відновлено богослужіння українською мовою у православних храмах, де компактно

проживає українське населення, розпочато будівництво першого українського православного храму в Румунії.

У 1994 р. відбувся II з'їзд СУРу, на якому підбито підсумки роботи за звітний період. Детально обговорювалося подальше відродження культури і духовності українців у Румунії. Головна увага приділялася відкриттю українських шкіл, забезпеченню їх учителями, підручниками, необхідною літературою, посібниками. У загальній дискусії ставилися питання взаємовідносин СУРу з Україною, підготовки вчителів і стажування студентів, вирішувались проблеми співпраці і допомоги з боку товариства «Україна» [4].

На з'їзді відзначалась складність роботи СУРу, яка полягає в тому, що українці компактно проживають в основному в 4 регіонах країни, досить віддалених один від одного і від столиці. Обговорювалися питання спільних координаційних дій. Головою Союзу Українців Румунії знову обрано відомого політичного діяча, поета, депутата парламенту Степана Ткачука. У роботі II з'їзду СУРу взяла участь делегація товариства «Україна» на чолі з головою Ради Товариства Іваном Драчем.

З 2002 р. у Союзі діє жіноча організація (14 тис. членів), молодь (22 тис. членів) й комбатанська (5200 членів) [6, с. 11].

Наступні з'їзди СУР (1998 р. та 2002 р.) не вносили суттєвих організаційних змін у роботу організації, а продовжили акцентувати увагу на просвітницько-культурній роботі, не посилюючи ролі сурівців у збереженні меншини як чисельно, так і суспільно-активно, не активізувалась боротьба за розширення та забезпечення політичних прав.

У з'їзд СУРу (листопад 2006 р.) за участю делегатів і запрошених з усіх регіонів Румунії, де існують і діють його організації, став переломним у його діяльності. З'їзд отримав численні вітальні телеграми від закордонних українських організацій, голів організацій національних меншин Румунії, від голови Палати депутатів румунського парламенту, держсекретаря Департаменту міжетнічних відносин та інших інституцій. У них висловлювались актуальні й конструктивні пропозиції та побажання, що з'їзд зробить внесок у демократичну практику у сфері прав людини, сприяючи, в першу чергу, зміцненню здатності дії Союзу українців по втіленню цих прав у щоденному житті організації.

Напередодні з'їзду в сурівській пресі точилися дискусії, лунала критика попередньої діяльності. Найбільш конструктивні думки, оцінки, пропозиції подавав М. Михайлюк – заступник голови СУРу. Найголовнішим він вважав те, що внаслідок авторитарного керівництва з сильною домішкою диктатури, докотилися до розколу українців на дві організації, до панування однієї особи над загалом. А це, в свою чергу, порушувало принцип демократії в роботі СУРу. Попередні п'ятнадцять років на форумах організації, у пресі, прилюдних виступах то оптимістично, то розпачливо вказували на нерозв'язані проблеми: незадовільний стан шкільництва, низьку національну свідомість, слабку роботу місцевих організацій, непродуктивний зв'язок між проводом і українським населенням [7, с. 3].

У багатьох випадках опитані респонденти Мараморощини висловили невдоволення діями С. Ткачука, який, за словами опитаних, більше коштів розподіляв українцям повіту Сучава (звідкіля родом голова СУРу). Принагідно зауважимо, що не можна недооцінювати ті зрушення, які відбулись у середовищі українства з виникненням СУРу та особисті заслуги С. Ткачука [5].

До з'їзду відбулося засідання українсько-румунської комісії у справах національних меншостей – української у Румунії та румунської в Україні. Проте не було підписано жодного документа. Румунська сторона не погоджується з критикою на свою адресу, яка стосується становища української громади в Румунії. [7, с. 4].

Доповідь про стан української культури та освіти на з'їзді СУРу виголосив голова організації С. Бучута. На з'їзді активно діяла опозиція, яка намагалася навіть записати в статуті СУРу, що член парламенту не може бути головою Союзу, бо не має часу займатися справами громади. Намітився розкол у громаді, але, зрештою, з'їзд прийшов до розумного рішення: С. Бучуту обрано керівником СУРу. Позитивну роль у цьому доброму рішенні зіграли видатні українські професори, учасники з'їзду І. Робчук та І. Ребошанка. Також

учасники ухвалили статут СУРу, який був створений напередодні з'їзду. У ньому описано цілі, організаційна структура, керівні органи, члени, комісії, фінансові засоби, юридичний статус та складові організації.

Особливість V з'їзду була в тому, що він не був черговим з'їздом СУРу, а форумом, який багато в чому підвів підсумки роботи не тільки за три роки діяльності організації, а й дав загальну оцінку з моменту виникнення Союзу. Атмосфера цього з'їзду відрізнялася від попередніх і дала підстави на сподівання демократичну конструктивну роботу і плідні результати цього зібрання [7, с. 3].

30 вересня – 1 жовтня 2011 року в Українському культурному центрі міста Тімішоари відбувся VI-ий з'їзд Союзу Українців Румунії. 170 делегатів та запрошених взяли участь у роботі з'їзді, серед яких: президент Світового Конгресу Українців Є. Чолій, голова Європейського Конгресу Українців Я. Хортяні, радник-посланник Посольства України в Румунії В. Котик і радник В. Тиміш, представники муніципальних органів державної ради та інші запрошені [1, с. 3].

Основними моментами VI-го з'їзду було прийняття нової редакція Статуту СУРу, яка містила ряд змін і доповнень, обрання нових керівних органів Союзу, а також прийнята резолюція з'їзду, яка визначала стратегічні цілі і напрямки діяльності організації на період 2011-2015 рр. На з'їзді всі питання були обговорені відповідно принципам демократичності. З висунутих трьох кандидатів таємним голосуванням було перебрано головою СУРу С. Бучуту [2, с. 3].

Важливо зазначити, що 13-15 березня 2015 року на Мараморощині, у місті Сігету Мармаціей відзначали 25-у річницю заснування Союзу. У святкових заходах взяли участь голова Європейського Конгресу Українців Я. Хортяні, гості з України, депутат румунського Парламенту від української меншини І. Марочко, менеджер департаменту культури примарії Сігету С. Праля, голови німецької та польської меншин Румунії, представник Міністерства культури та Рада СУРу. У рамках заходу пройшло ювілейне засідання Ради СУР [13, с. 8].

У житті української національної меншини Румунії доленосними стали рішення VII з'їзду СУРу (жовтень 2015 р.), на якому, не зважаючи на певні протиріччя, змінено склад ради та виконавчої президії організації, а також демократичним шляхом обрано нового голову – Миколу Мирослава Петрецького. Ключовим документом з'їзду стала програма дій нового голову – це перша ґрунтовно обдумана, конкретна і реалістична програма дій за всю історію існування СУРу [8, с. 2]. Новизна її полягає в тому, що в ній звернено увагу: на продовження проектів, розпочаті засновниками організації, особливо щодо збереження і розвитку фундаментальної мети організації, а саме – захист права на вираження і просування етнічної, мовної, культурної та релігійної ідентичності української меншини, відродження, єдність і формування національної самосвідомості, захист індивідуальних та колективних прав своїх членів і зміцнення співробітництва між Румунією та Україною; на активне залучення молодого покоління українців до покращення роботи СУРу; на проведення кадрового підбору за принципом відданості інтересам українства та єдності поколінь досвідчених лідерів і молоді; на розвиток системи освіти рідною мовою та культури як дзеркала будь-якої етнічної меншини. Робота з'їзду в цілому показала високий рівень демократизму та цілеспрямованості на зміцнення позицій українців Румунії і зв'язків з українськими організаціями світу для вирішення складних майбутніх завдань.

Загалом Союз українців Румунії є «молодою» організацією порівняно з організаціями інших меншин. Зрозуміло, що організації дісталась непроста спадщина після комуністичної диктатури, що вела лінію на повну асиміляцію українців. Не дивлячись на існуючі проблеми, СУР, дотримуючись принципу демократизму, прагне чітко виконувати свої Статутні зобов'язання перед українською общиною, впевнено виходить на міжнародний рівень боротьби за права національних меншин та вплив на Україну щодо активізації багатовекторної допомоги своїм етнічним братам, що проживають за її межами.

Особливість становища української меншини в Румунії, з однієї сторони, потребує активізації внутрішніх резервів у боротьбі за свої права і збереження своєї ідентичності, а з

другої – системнішої підтримки з боку України. Безперечно, для Союзу українців Румунії найважливішим є збереження і примноження національних традицій українців, розвиток освіти, культури як головні чинники збереження своєї національної ідентичності.

Використана література:

1. Бучута С. Політична заява. Союз українців Румунії – представницька організація етнічних українців Румунії [Текст] / С. Бучута // Вільне слова. – 2011. – № 19–20. – С. 3.
2. Відбувся VI-ий з'їзд Союзу Українців Румунії [Текст] // Український вісник. – 2011. – № 19–20. – С.3.
3. Добрі перспективи для зміцнення українсько-румунських зв'язків [Текст] // Золоті ворота. – 1992. – Вип. 2. – С. 7.
4. Другий конгрес Союзу Українців Румунії [Текст] // Вісті з України. – 1994. – № 32.
5. Зан М. Національна та етнічна ідентичність українців Мараморощини (Румунія): проблеми і перспективи [Електронний ресурс] / М. Зан. – Режим доступу : <http://www.ji-magazine.lviv.ua/.../texty.htm>.
6. Колісник Р. Нашого квіту в Румунії [Текст] / Р. Колісник // Україна. – 1992. – № 6. – С. 11.
7. Михайлик М. V-й з'їзд СУР [Текст] / М. Михайлик // Український вісник. – 2006. – № 21–24. – С. 3–4.
8. Михайлюк М. VII-ий з'їзд СУРу – із записника делегата-ветерана: «Той мурує, той руйнує...» [Текст] / М. Михайлюк // Український вісник. – 2015. – № 21–22. – С. 2.
9. Михайлюк М. Як би ти знав як багато важить слово [Текст] / М. Михайлюк // Український вісник. – 2010. – № 13–14. – С. 3.
10. Румунія [Текст] // Українське слово. – 1994. – 28 квітня. – С. 16.
11. Статут Союзу українців Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uur.ro/statut.html>
12. Ткачук С. Ремети відсвяткували своє 640-річчя [Текст] / С. Ткачук // Український вісник. – 2003. – № 17–18. – С. 7.
13. Шендрю Т. Урочисте засідання, присвячене 25-річчю заснування Союзу українців Румунії [Текст] / Т. Шендрю // Український вісник. – 2015. – № 5–6. – С.8.

Волощук Ю. И. *Демократичность как основной принцип работы съездов Союза украинцев Румынии*

В статье раскрыто работу Союза украинцев Румынии как демократического общественной организации в отстаивании социально-политических прав украинского национального меньшинства. Акцентировано внимание на важную работу организации в общественно-политической, культурной, издательской, религиозной и других сферах, которые играют важную роль в объединении и сохранении культурных традиций меньшинства. Проанализированы демократичность работы съездов – высшего органа управления организацией – в анализе культурно-образовательного положения меньшинства и принятии перспективных решений, обеспечивающих преемственность программных действий и единство поколений в борьбе за сохранение национальной идентичности украинцев Румынии.

Ключевые слова: Союз украинцев Румынии, Украина, демократичность, украинское национальное меньшинство, национальная идентичность.

Voloshchuk J. *Democracy as a Basic Principle of the Congress Ukrainian Union in Romania*
The article describes the work of Ukrainian Union in Romania as a democratic public organization in the pursuit of social and political rights of the Ukrainian minority. The attention to the considerable work of socio-political, cultural, publishing, religious and other sectors that play an important role in maintaining cohesion and cultural traditions of minorities. The analysis of democratic congresses – the highest governing body of the organization – to analyze the cultural

and educational status of minorities and adopting advanced solutions to ensure the continuity of the program of action and unity of generations in the struggle to preserve national identity Ukrainian in Romania.

Keywords: The Ukrainians Union in Romania, Ukraine, democratic, the Ukrainian national minority, national identity.

УДК:930.24:323

Добіжа В. В., Колесник О. В.

СТАВЛЕННЯ ДО ВЛАДИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО І РОСІЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Здійснено аналіз історичних чинників, що вплинули на формування політичної культури українського суспільства. Виявлені відмінності із політичною культурою російського соціуму щодо владних відносин. Доведено зв'язок політичної культури з традиціями, історичною пам'яттю, мотиваціями, цінностями. Охарактеризовано особливості суспільного договору між владою і населенням. Проаналізовано цивілізаційні наслідки монголо-татарської навали. Запропонована власна інтерпретація передумов формування політичної культури українського суспільства.

Ключові слова: політична еліта, політична культура, влада, суспільство, традиції, політична свідомість, національний характер.

Постановка проблеми. Історія неодноразово доводила, що в країнах, яким не притаманна європейська культура, західні політичні моделі не можуть бути імплементовані, або, якщо і впроваджуються за формою, набувають при цьому принципово нового змісту. Це пов'язано з тим, що форма реалізації цих моделей, їх прийняття чи неприйняття більшістю населення обумовлюються основними характеристиками його політичної культури. Тому сучасні дослідники найчастіше розглядають політичну культуру як політичний вимір культурного середовища в конкретному суспільстві, як характеристику поведінки конкретного народу, особливості його цивілізаційного розвитку. У цьому сенсі політична культура виражає рух властивих народу традицій у сфері державної влади, їх втілення і розвиток в сучасному контексті, вплив на умови формування політики майбутнього.

Політична культура розкриває способи ціннісної орієнтації людини на світоглядному (де він вбудовує уявлення про політику в свою особисту картину світосприймання), громадянському (де людина виробляє якісно новий рівень розуміння свого політичного статусу) і на власне політичному рівні (де індивід виробляє відношення до конкретних форм правління, до своїх союзників і опонентів).

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Передвісником терміна «політична культура» був термін «національний характер», який трактувався як комплекс політичних, моральних, культурних та інших уявлень, що властиві окремій нації та закріплені в її національній культурі і традиціях. Після 1960-х років С. Верба, Г. Алмонд, Т. Парсонс, Р. Такер, інші автори тісніше пов'язують сутність політичної культури з традиціями, історичною пам'яттю, мотиваціями, цінностями, символами тощо [1, с. 588-589].

Серед сучасних українських дослідників, які займаються як загальнотеоретичними проблемами політичної культури, так і аналізом стану політичної культури українського суспільства, перспективами її розвитку, слід відзначити праці В. Бебика, Є. Бистрицького, А. Лагутіна, М. Логунової, В. Лісового, В. Ребкала, О. Рудакевича, П. Шляхтуна, М. Дмитренка, В. Андрущенко, О. Бабкіної, В. Беха, В. Горбатенка, М. Остапенко, В. Корнієнка та інших.

Отже, **метою статті** є власна інтерпретація передумов формування політичної культури українського суспільства, виявлення відмінностей із політичною культурою російського соціуму щодо владних відносин.

Виклад основного матеріалу. Міф про «колиску трьох братніх східнослов'янських